

НА ЧАСІ

Шановні колеги!

Починається новий навчальний рік. По-переду місяці напруженої праці, нові знання, проекти, конференції, виступи, змагання.

Ніжинський виш з радістю зустрічає першокурсників. Для вас настала чудова пора студентства, яка дає початок новим знайомствам, зустрічам, цікавим проектам. Сподіваємося, що ми станемо добрими друзями.

Бажаємо кожному з вас перевершити себе: студентам – яскравих подій, глибоких пізнань, викладачам – талановитих учнів та натхненної праці, всьому колективу Ніжинського вузу – енергії та удачі! З Днем знань!

Редакція газети

Звітuye приймальна комісія

На вересневому засіданні Вченої ради університету слухалося питання про підсумки вступної кампанії 2017 року та завдання щодо якісного прийому студентів у 2018 році. З доповіддю виступила Відповідальний секретар приймальної комісії, кандидат педагогічних наук, доцент Тетяна Валеріївна Ляшенко. У своїй доповіді вона висвітлила нові положення та особливості вступної кампанії, проаналізувала проведеному профорієнтаційну роботу, яку провів колектив університету протягом звітного періоду, розповіла про інноваційні процеси цього року вступу. А далі присутні ознайомилися із результатами.

Цього року до приймальної комісії надійшла **2051 заява** від абітурієнтів, які вступали на бакалаврат денної форми навчання, на основі повної загальної середньої освіти, це на 14,7% менше від кількості поданих заяв у попередньому році. Найбільшою популярністю серед вступників користувалися спеціальності: **психологія – 227 заяв; філологія, германські мови та літератури (переклад) – 199 заяв; англійська мова і література – 131 заява; історія та археологія – 115 заяв; соціальна робота – 111 заяв.**

Доведений обсяг державного замовлення, а він становив 179 місць, практично виконаний. На денну форму навчання за державним замовленням набрано **176 студентів**, ще **126 студентів** зараховано на умови оплати (це більше аніж минулого року). Отож, маємо **302 першокурсника** денної форми навчання. Ще **26 студентів** було зараховано до університету на освітній рівень бакалавр за скороченим терміном навчання (на базі молодшого спеціаліста).

Що стосується заочної форми навчання, то до приймальної комісії надійшло 179 заяв від абітурієнтів, які прагнуть здобувати освіту на бакалавраті. До вишу було зараховано **37 студентів**, з них **15** за державним замовленням і 22 на умовах оплати. Ще **44 студента** було зараховано до університету за скороченим терміном навчання (на базі молодшого спеціаліста), з них **9** за державним замовленням.

Що стосується освітнього рівня «Магістр» за денною формою навчання, то цього року кількість заяв значно перевищила минулорічну, до приймальної комісії надійшло **508 заяв** від вступників із Ніжина, Чернігова, Києва, Глухова. Доведений обсяг державного замовлення – **201 місце** – виконаний. Маємо **255 магістрів денної форми навчання**, з них 201 за державним замовленням і 54 на умовах оплати. Найбільша кількість магістрів навчається на спеціальностях: «Українська мова та література» – 30 осіб, «Історія» – 22, «Соціальна робота» – 18, «Психологія» – 16, «Дошкільна освіта» – 15.

До магістратури заочної форми навчання подано **312 заяв**, студентами університету стали **139 осіб**, з них за державним замовленням – 36 осіб, на умовах оплати – 103 особи.

В обговоренні доповіді взяли участь: декан історико-юридичного факультету, доцент Володимир Мартиненко, декан факультету психології та соціальної роботи, доцент Олексій Тимошенко, директор Інституту точних наук і економіки, доцент Юрій Ковальчук, декан факультету культури та мистецтв Лариса Гусейнова, ректор університету, доцент Олександр Самойленко. Рада відзначила плідну роботу членів приймальної комісії та окреслила подальші шляхи активізації профорієнтаційної роботи.

Влас. кор.

ВІСТІ ВЧЕНОЇ РАДИ

Перше в цьому навчальному році засідання Вченої ради університету було присвячене вирішенню кадрових питань. Члени ради обрали на посаду професора кафедри педагогіки доктора педагогічних наук, професора **Турчин Тамару Миколаївну**, яка перейшла до нашого вишу з Чернігівського національного педагогічного університету. На посаду професора кафедри біології було обрано доктора біологічних наук, професора **Кучменко Олену Борисівну**, яка до цього працювала на посаді старшого наукового співробітника в одному з столичних НДІ.

Рада розглянула низку питань виробничого характеру.

Розширювати сфери впливу

(нотатки зі зборів трудового колективу)

Цьогорічне традиційне зібрання працівників університету приємно вразило своєю простотою і демократизмом. І справа не лише у тому, що значна частина представників ректорату була без обов'язкових для таких зібрань краваток... Не було отієї пишномовності і традиційної звітності, які завжди супроводжують подібні зібрання.

*Учасники зборів хвилиною мовчання вшанували пам'ять ветеранів університету, які цього року відійшли за світи. Ректор університету доцент Самойленко О.Г., за дорученням голови Чернігівської облдержадміністрації, нагородив Подяками Чернігівської обласної державної адміністрації доцента кафедри дошкільної освіти, кандидата педагогічних наук **Аніщук Антоніну Миколаївну**, доцента кафедри біології, кандидата сільськогосподарських наук **Приплавко Світлану Олександрівну**, доцента кафедри музичної педагогіки та хореографії, кандидата педагогічних наук **Спілюті Олену Володимирівну**. А далі розпочалася ділова розмова про здобутки і проблеми вишу, а зонайголовніше, – про ті виклики, які стоять перед університетом у новому навчальному році.*

У своїй доповіді ректор університету Самойленко О.Г. відзначив, що за минулий навчальний рік значно активізувалася робота ректорату університету з органами державної адміністрації та місцевого самоуправління. Укладено низку угод про співпрацю в сфері науково-господарської діяльності. Зростає увага до навчального закладу з боку владних структур. Виш відвідали політики, серед яких експрезидент України Леонід Кучма, заступник Голови Верховної Ради Оксана Сироїд, народні депутати України Олександр Кодола, Олег Ляшко, Володимир Дмитренко та ін.

Ректор відзначив, що за минулий навчальний рік значно розширено сферу освітніх послуг, які надає виш. Розширилась присутність нашого вузу у наукових проектах та міжнародних грантах.

Відзначив ректор і підвищення рівня профорієнтаційної роботи, якою опікувався соціально-гуманітарний відділ університету. Виїзні профорієнтаційні заходи сприяли залученню до університету значної частини абітурієнтів.

Олександр Григорович розповів про особливості цьогорічної вступної кампанії, подякував членам приймальної комісії за умілу організацію прийому абітурієнтів.

Далі ректор проаналізував фінансовий стан навчального закладу, зауважив на виклики часу та складнощі у фінансуванні комунальних послуг.

Серед проблем, що постали перед університетом, ректор виділив пріоритетні: втрата контингенту студентів, розбалансування графіку навчального процесу, перехід на 600-годинне навантаження викладачів.

До завдань, які постають перед вишем у новому навчальному році, доповідач відніс подальшу розбудову структури вузу, перевід навчальних корпусів та гуртожитків на альтернативне опалення, запровадження жорстких заходів енергозбереження, впровадження у навчальний процес дистанційних форм освіти. А зонайголовніше – розширення сфери впливу на освітні заклади, їх випускників, батьків; продовження роботи з ліцензування нових спеціальностей, розширення сфери освітніх послуг.

*В обговоренні доповіді взяли участь: директор Інституту точних наук та економіки кандидат фізико-математичних наук, доцент **Ю.І. Ковальчук**, декан філологічного факультету, кандидат педагогічних наук, доцент **О.В. Забарний**, декан факультету іноземних мов, кандидат педагогічних наук, доцент **С.В. Тезікова**. Ректор відповів на численні запитання учасників зборів.*

На зборах побував Лесь Хонда

Відзвучали «Литаври»

20 вересня Міжнародний поетичний фестиваль «Литаври» завітав до Гоголівського університету. 26 письменників з України, Білорусії, Азербайджану, Польщі, Болгарії, Чехії, Вірменії, Грузії, Китаю, В'єтнаму, Таїланду, Індії зустрілися зі студентами вишу. Ці зустрічі стали корисними як для студентів, так і для письменників. Як зізнався відомий поет і політолог Володимир Цибулько: «Я черпав наснагу від молоді енергії і допитливих очей».

Окрім названого поета студенти-філологи зустрілися зі Олександром Гордоном, Віктором Мельни-

ком, Сергієм Борщевським, Дарою Ткач; переглянули фільм Олега Лешеги.

Емоційною була зустріч істориків з Маріанною Кіяновською, яка прочитала для них цикл «Бабин Яр. Голосами». Саме за ці твори вона отримала Гран-прі цьогорічного Львівського форуму видавців.

А дитячий письменник Анатолій Качан попросив представити його студентам спеціальності «Дошкільна освіта». Було цікаво і на інших факультетах.

Влас. кор.

ФАКУЛЬТЕТИ ІНФОРМУЮТЬ

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ ДІАЛОГ ПРО ВИКЛИКИ
ДЛЯ СУЧАСНОЇ ДЕМОКРАТІЇ

З 24 серпня до 3 вересня 2017 р. на базі історико-юридичного факультету Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя працювала Міжнародна літня школа «Виклики для сучасної демократії: українське та польське бачення». Її основна мета полягала у поглибленні українськими та польськими студентами знань щодо загроз для сучасної демократії, формування навичок аналізу політичних процесів шляхом безпосередньої участі у вирішенні поточних і перспективних питань розвитку демократичних засад суспільного життя. Активними учасниками школи стали студенти спеціальностей «політологія», «міжнародні відносини» та «історія» польських – Педагогічного університету імені Комісії народної освіти у Кракові, Варшавського університету, Жешувського державного університету та українських вишів – Ніжинського державного університету ім. М. Гоголя, Київського університету ім. Б. Грінченка, Львівського національного університету ім. І. Франка та Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Такий формат заходу був ініційований к.і.н., доцентом кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Юлією Кузьменко, к.і.н., доцентом кафедри історії України Максимом Потапенком та магістром політології, докторантом, викладачем Педагогічного університету в Кракові Матеушем Каміонкою.

Базою Міжнародної літньої школи «Виклики для сучасної демократії: українське та польське бачення» став історико-юридичний факультет у складі деканату на чолі з Володимиром Мартиненком та кафедр всесвітньої історії та міжнародних відносин (заступник завідувача – к.і.н., доц. Петро Моціяк), політології, права та філософії (завідувач – д.політ.н., проф. Фелікс Барановський), історії України (завідувач – д.і.н., проф. Євген Луняк). Захід був реалізований завдяки організаційній та фінансовій підтримці Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя в особі ректора Олександра Самойленка, Ніжинської міської ради та міського голови Анатолія Літника, Педагогічного університету імені Комісії народної освіти в Кракові в особі ректора Казімежа Карольчака, депутата Обласної Ради Андрія Віротченка. Організаційну допомогу літній школі надали Ніжинська районна рада в особі її голови Олега Бузуна та заступника голови Наталії Березки, секретар Ніжинської міської ради Валерій Салогуб, відділ у справах сім'ї та молоді, очолюваний Тетяною Басак, депутат ВРУ від 209 виборчого округу Олександр Кодола, депутатський корпус Ніжинської міської ради, директор бібліотеки Ніжинського державного університету імені О.М. Лазаревського Олександр Морозов, директор Ніжинського краєзнавчого музею імені І. Спаського Геннадій Дудченко, начальник соціально-гуманітарного відділу НДУ імені Миколи Гоголя Віталіна Скороход, провідний фахівець соціально-гуманітарного відділу Анна Парубець. Висловлюємо вдячність також приватному підприємцю Юрію Хоменку за сприяння в організації інтеграційних вечірок для учасників проекту. Організатори та учасники форуму вдячні ідальні університету за широкий асортимент страв, смачні сніданки та обіди.

Цей «десятиденний марафон», за словами одного з організаторів Міжнародної літньої школи Юлії Кузьменко, проходив у досить швидкому темпі та був насичений участю українських та польських студентів в інтерактивних лекціях, воркшопах, тренінгах, дискусіях і круглих столах, присвячених питанням викликів і загроз сучасної демократії та міжнародному порядку. Їхніми модераторами були 4 доктори наук, професори та близько 20 кандидатів наук Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (зокрема, Олександр Бойко, Фелікс Барановський, Сергій Лепяк, Євген Луняк, Лариса Мицик, Петро Моціяк, Максим Потапенко, Олександр Желіба, Олексій Тимошенко, В'ячеслав Циба, Віктор Пашенко, Світлана Тезікова, Іван Кедун, Юрій Давиденко), спеціаліст Інституту політології Педагогічного університету імені Комісії народної освіти у Кракові Матеуш Каміонка, Віце-директор Центру польсько-російського діалогу та порозуміння Лукаш Адамський та викладач Чернігівського обласного педагогічного ліцею для обдарованої молоді Катерина Литвин. Окрім підвищення рівня обізнаності в концептуальних проблемах демократії завдяки вищезазначеним формам співпраці, учасники літньої школи мали змогу ознайомитися з практичною діяльністю української політичної системи під час участі в екскурсії до українського парламенту – Верховної Ради України, практичних заняттях у Ніжинській міській раді та Ніжинській районній раді, а також у роботі в місцевих і районних партійних осередках – «Батьківщина» (Н. Березка, С. Охонько), «Самопоміч» (Г. Дудченко, Д. Тимошик) і «Солідарність» (М. Білоусенко). Незабутніми були також і заняття в с. Заньки та с. Кукшин, де учасники мали змогу не лише поспілкуватися з сільськими головами щодо питань децентралізації, а й відвідали меморіальний музей корифея української сцени, першої народної артистки України Марії Заньковецької та ознайомилися з роботою Кукшинського молочного кооперативу та Кукшинської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів.

Практичним втіленням результатів міжнародної літньої школи стала презентація, захист і публічне обговорення колективних проектів українсько-поль-

ськими командами, присвячених викликам і загрозам демократії у сучасному світі.

Завдяки участі у Міжнародній літній школі українські та польські студенти отримали можливість обміну досвідом, налагодили міжнародний історико-культурний діалог і одержали незабутні враження. Упевнені, що організований захід сприяв зближенню українського та польського народів та подоланню стереотипів.

Висловлюємо сподівання, що Міжнародна літня школа «Виклики для сучасної демократії: українське та польське бачення» стане традиційною й сприятиме поглибленню співпраці між Ніжинським державним університетом імені Миколи Гоголя та Педагогічним університетом імені Комісії народної освіти в Кракові.

**Володимир Мартиненко,
Юлія Кузьменко,
Анна Донець**

ВІДДЗВЕНІЛО СУРМАМИ ВОЖАТСЬКЕ ЛІТО

Літня педагогічна практика в ДОЦ – це ще одна сторінка у студентському житті, яку маєш прочитати з захопленням, з шаленим запалом і любов'ю. Це те, що неодмінно закарбується у пам'яті кожного, як студента, так і дитини, це те, коли сльози щастя ринуть з очей від дитячих посмішок, від їх доброти і тепла, від їх закоханості у навколишній світ. Це дійсно своєрідний подарунок, зроблений керівниками педагогічної практики, методистами, викладачами, які змогли організувати чудову можливість для студентів показати себе у роботі з дитячим колективом, проявити свою особистість, знання, вміння і навички.

Проходження літньої практики відбувалося на базі дитячих таборів оздоровлення та відпочинку, а також на пришкольніх майданчиках загальноосвітніх шкіл міста Ніжина. Нас задалегідь зібрали на ознайомчій конференції, дали цінні настанови, а також літературу, яка допомогла підготуватися на найвищому рівні. Отримавши ґрунтовні знання з фахових методик, педагогіки та психології, ми змогли гідно представити наш університет на педагогічній практиці.

Звичайно, перші дні співпраці з дітьми були для нас найважчими, адже, по-перше, слід продумати увесь план роботи на кожен день, вміти організувати дозвілля дітей, їхній вільний час, по-друге, це звичайне хвилювання, оскільки дуже важливо проявити себе з кращого боку, показати себе, зрозуміти, чи готовий ти працювати з дитячим колективом, чи вмієш ти створити необхідні умови, аби дітям було цікаво з тобою, аби вони не сумували увесь цей час. Зрозуміло, що на деякий період ми мали замінити дітям їхніх батьків, стати для них і мамою, і татом одночасно. На наш погляд, це дуже відповідальний момент.

Від самого початку проведення педагогічної практики в ДОЦ ми намагалися створити теплий затишок і дружню атмосферу для дітей, аби в них не виникло почуття дискомфорту, аби вони знали, що відтепер всі ми – це єдина сім'я, яка повинна міцнішати з кожним днем, тягнутися лише вгору, ставати на крок вище до своєї мрії, триматися лише разом, у якій командний дух і командна жага до перемоги не перестане гаснути, а тільки спалахуватиме жарким вогнем і горітиме все дужче і дужче.

Безперечно, літня педагогічна практика залишила неймовірну кількість шалених емоцій, вражень, перемог

і поразок, хвилини радощів і смутку, які ми переживали разом із малечю. Поспілкувавшись із дітьми після завершення практики, ми зрозуміли, що вони і досі сумують за тими веселими днями, насиченими різноманітними подіями, виступами, вечірніми концертами, квестами, екскурсіями тощо, і, в першу чергу, за своїми новими друзями, з якими вони встигли стати великою і дружною родиною. Кожен день нам дарував море позитивних вражень, посмішок та запальних емоцій. Не було того дня, коли діти не посміхалися. Хіба це не те, за чим вони сюди приїхали?

Кожна розважальна програма, кожне спортивне змагання, кожен виховний захід дозволяють сформувати у дітей прагнення і бажання йти до перемог, зміцнюють дружні стосунки між собою, виховують почуття командного духу. Проведення екскурсій дає чудову можливість дітям, по-перше, побувати там, де вони ще жодного разу не бували, відвідати ті місця, які давно хотіли, по-друге, якомога ширше пізнати навколишній світ і охопити якнайбільше потрібної і цікавої інформації для себе, по-третє, формують естетичний смак і любов до світу в цілому.

Майже чи не щодня ми проводили й виховні бесіди на моральні теми, інструктажі з поведінки, що є не менш важливим, допомагали малечі у вирішенні конфліктних ситуацій, шукали індивідуальний підхід до кожної дитини. Адже насамперед головним і вагомим є фактор закладення міцного фундаменту для подальшого розвитку дитячого колективу, тих основних базових правил і норм для успішної реалізації особистості кожної дитини, тих початкових азів, які дадуть можливість сформувати всебічно розвинену особистість, талановиту, виховану, стриману у своїх діях і вчинках, від якої віятиме теплом, чуйністю, щирістю, яка не боїтиметься і не соромитиметься показувати те, чого вона прагне і вміє, свої здібності, вміння і таланти. Ми зрозуміли, що кожна дитина – це особистість, окремий внутрішній світ, який потребує уваги, спілкування, душевної розмови чи просто міцних обіймів. Цей великий і просторий світ ми намагалися розкрити, аби його побачили та оцінили всі ті, хто несе у собі свій неземний світ, глибокий і потаємний.

Донська Дар'я, Жуковська Маргарита, студенти філологічного факультету

Підписано Угоду про співпрацю між НДУ імені Миколи Гоголя та Німецьким культурним центром Goethe-Institut в Україні

15 вересня у стінах Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя відбулася довгоочікувана подія – підписання договору про інтенсифікацію відносин у формі співробітництва з метою сприяння розвитку та популяризації німецької мови у Ніжині між нашим університетом та Німецьким культурним центром Goethe-Institut в Україні. На підписанні угоди були присутні як викладачі, студенти та співробітники вузу, так і запрошені гості: заступник директора Німецького культурного центру Goethe-Institut в Україні Сюзанне Бекер, заступник міського голови м. Ніжина Алексєнко І.В. та начальник управління освіти Ніжинської міської ради Крапив'янський С.М.

На початку виступив ректор вузу Самоїленко О.Г. Він звернувся до усіх присутніх з офіційним привітанням з нагоди підписання угоди і відзначив, що сьогоднішній події передувала тісна та плідна співпраця між факультетом іноземних мов та Goethe-Institut, адже на сьогодні вже підготовлені два викладачі, які здійснюватимуть онлайн-супровід слухачів, поєднуючи аудиторні заняття з академічним супроводом на віртуальній платформі. Ми зможемо готувати учителів для нової української школи. На сьогодні німецька мова є другою європейською мовою за значенням в Україні. І особливо знаково, що Угода підписана у рік німецької мови в Україні.

Наступною до слова була запрошена заступник директора Німецького культурного центру Goethe-Institut в Україні Сюзанна Бекер. Вона висловила вдячність за надану можливість підписання Угоди. Пані Сюзанна наголосила, що програма була розроблена з урахуванням проблем та завдань, які виникають у повсякденній професійній діяльності вчителів німецької мови та ґрунтується на найновіших досяг-

неннях методики викладання німецької мови. Шановна гостя зазначила, що цілями програми є підвищення кваліфікації вчителів відповідно до пакету освітньої реформи «Нова школа», в центрі якої – досвід викладання німецької мови на заняттях; підвищення кваліфікації вчителів німецької мови через застосування засобів цифрової інформації.

Декан факультету іноземних мов Тезікова С.В. зазначила, що Угода є додатком у пошуках нових моделей підготовки вчителів німецької мови. Новиною є спілкування в онлайн режимі. Світлана Володимирівна висловила сподівання, що тепер обидві сторони зможуть вирішувати найскладніші завдання, які виникатимуть на шляху.

Висловлюємо вдячність за надану можливість професійного удосконалення студентів-майбутніх викладачів німецької мови, а також сподіваємось, що сьогоднішня подія стане початком подальшого поглибленого та успішного співробітництва між обома закладами.

Лауреатів назвали

Урні обласної літературно-мистецької премії імені Михайла Коцюбинського визначило своїх лауреатів за 2017 рік. У номінації «Поезія» лауреатом премії став відомий мовознавець, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови та прикладної лінгвістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, член Національної спілки письменників України *Анатолій Кирилович Мойсієнко* за поетичну збірку верлібрів «Леза зел». Нагадаємо, що Анатолій Мойсієнко – вихованець літературної студії Гоголівського вузу, випускник і викладач НДПШ, на здобуття літературно-мистецької премії його висунула Вчена рада Ніжинського державного університету у березні нинішнього року.

У номінації «Проза» премію здобула ще одна вихованка Гоголівського вишу, колишній викладач кафедри української літератури вузу, *Тетяна Олексіївна Сидоренко* за роман «Ігри з Іваном». Вручення премії відбулося 15 вересня в садибі-музеї великого Майстра у Чернігові.

Вітаємо шанованих наших колег з відзнакою, зичимо натхнення і нових творчих звершень!

НАШІ ЮВІЛЯРИ

ОЛЕКСА ЮЩЕНКО І НІЖИН

(до 100-річного ювілею)

Лролітають, як журавлі у вирій, людські життя. І здається, що було це недавно, а насправді – давно. Нас звела доля з Олексом Ющенком, відомим українським поетом-піснярем, поетом трудової слави, який любив Ніжин і свою alma mater, писав про них у своїх віршах, ще у далеких 70-х роках. Зустрічі у Ніжині, десятки листів, книжок та світлин з автографами, мої статті та виступи на конференціях про його творчість, а з його боку дуже теплі відгуки про мої праці, зокрема, велика стаття у «Літературній газеті» про книгу «Літературне життя на Чернігівщині XII-XX ст.», а також «Ніжинська філологічна школа» та інші свідчать про наші спільні інтенси і уболівання за долю літератури та вищу школу.

Олекса Ющенко сам був родом із Сумщини, з села Хорунжівки Недригайлівського району, але навечно поріднив свою життєву долю з Ніжином, Ніжинською вищою школою, бо 1937 року вступив до прославленого гоголівського вишу. Тут він включився у літературний процес, який творили згодом відомі українські письменники, які робили перші кроки під керівництвом завідувача кафедри української літератури доцента М. Сайка, який видав уже свою книгу віршів «Жайворонок степу» і засвідчив себе як чудовий лірик і філософ. Саме він згуртував навколо себе у літературній студії факультету молодих талановитих поетів П. Артеменка, А. Бурлаку, Й. Дудку, О. Ющенка, Б. Левіна та інших, відкривав їм таємниці творчості.

Уроки М. Сайка О. Ющенко ніколи не забував: і коли працюватиме після закінчення інституту у Чернігівській газеті «Молодий комунар», допомагаючи молодим літстудійцям краю удосконалювати свою майстерність, і коли збиратиме вірші вчителя та своїх друзів по інституту, щоб випустити книжки і познайомити широку аудиторію читачів з їх доробком, і коли підтримував Є. Гуцала, В. Морданя та інших у післявоєнний час, помітивши їх під час приїзду до інституту і ставши їх «поетичним хрещеним батьком».

О. Ющенко у цей час і сам вчився відтворювати у своїх художніх творах сучасне життя, віддавати глибоку шану трудівникам праці. А потім війна. Поет говорить про героїчну боротьбу народу проти фашизму, про страждання народу, про те, як «хліб горить в степу, й міста горять», і про те, як на окуповану ворогом українську землю линує «бентежний голос: «Слухайте, і сестри, і брати, промовля Радянська Україна» із далекого Саратова, закликаючи до бажанівського призову «ніколи, ніколи не буде Вкраїна рабою німецьких катів». Голос О. Ющенка звучав впевнено з вірою у перемогу над ворогом і надією на процвітання свого рідного краю.

У 1945 р. вийшла збірка поета «До рідної землі». Від цієї і до останньої книги «Бандуристи – орли сизи» пролягли дороги творчих пошуків і заслуженого визнання. Президент України Віктор Ющенко у своєму привітанні з нагоди 90-річчя від дня народження по-

ета та його багатопланового тематичного і жанрового доробку говорив: «Шаную Ваш талант, численні поетичні збірки, нариси, есе, які широко знані та високо оцінені у читацьких колах, а також свідому громадянську позицію в обстоюванні національних цінностей. Ваше життя є взірцем любові до України, відданості та патріотизму».

Через всю творчість поета проходить тема праці. Він прославляв тих, хто здійснював своєю повсякденною працею подвиги у полі, за станком чи творчим столом. І часто ці поетичні рядки ставали піснями і звучали з репродукторів на всю Україну. З його нарисів, есе виступали яскраві образи поета Максима Рильського, кіномитця Олександра Довженка, селекціонерів Семиренків, трудівниць полів Марії Лисенко і Олени Хобти, скульптора і кінорежисера Івана Кавалерідзе, художниці Катерини Білозір і актриси Марії Заньковецької.

*Прожити б так, щоб не посмів
Ніхто сказати: «А що і з того» –
Я хочу велич наших днів,
І щастя, й радість і тривогу
У пісню вилити свою...
Свої слова посю так,
Щоб забували понад світом,
Щоб не порожні зерна літер –
Пісні були б сердечні звітом.*

Вийшли три книги під назвою «Безсмертники», а підготовлено до друку ще дві, у яких воскресли імена славних синів і дочок України, засвітилися на одухотворених сторінках образи багатьох діячів культури, які заговорили живими голосами про своє і свої побратимів життя.

Особливе місце в творчості поета займає Ніжин та інститут. У своїх споминах про місто О. Ющенко писав: «Тільки ступиш на землю ніжинську, так перед тобою і постануть дні твоєї юності, і сам дивуєшся тій магічній силі спомину». З глибокою повагою та вдячністю згадує він своїх викладачів та товаришів, майбутніх творчих побратимів, а інколи й з гумором описує студентське життя. «Я радий, що нині в цьому справжньому розсадникові рідної мови, поезії, педагогіки велика група обдарованої молоді. Багато зробили в свій час керівники літстудії – Сайко Микола Пилипович, Олександр Королевич (Лесь Гомін), Павло Сердюк. Про літературу Чернігівщини і Ніжин вийшли в світ праці Григорія Васильовича Самойленка. Мій уклін вам, ніжинці, і славному Ніжину!»

*Ніжин, Ніжин, де не буду –
Не забуду про тебе я.
Ти зі мною в серці всюди,
Незрадлива любов моя.*

На ці слова відомий композитор Платон Майборода написав музику і зазвучала на всю Україну «Ніжинська пісня».

У вірші «Ніжинського рясту цвіт рясний...» поет згадує свою юність, «як ходили ми по Гоголя стежках», свій гуртожиток, студентську оселю, «багату на весілля по жнивах», перші поетичні вправи, які прославлений поет Володимир Сосюра «читає терпляче наші спроби» і студентські жнива, під час яких «викладачів автографи збираєм, радієм заліковим урожаєм!». Поруч з цим

виникає і образ передвоєнного Ніжина: «Тихеньке місто радістю налите, // І пісня тут і ніжність через край, // Його ми звали ніжним». Передчуття війни змушує поета хвилюватися:

*Тривога закрадається до серця –
Адже війна пожежами встала.
Що з книгами, що з гордим білосніжним
Отим будиночком? Він, як лебідь, плив
Поміж дерев... Чи чуєш, місто Ніжин,
Оцей гіркий та щирий серця спів?*

Поет радіє перемозі: «Ішли бійці за Ніжин, далі в путь, // Вітали Київ, слухали Славу, // і не один вклонявся тобі, мабуть, // Як лебедю – своєму інституту». Пізніше у своїх спогадах поет згадає цей образ: «Я написав чимало віршів про нашу альма матір. Радію, що моє порівняння інституту «білий лебідь» повторив і випускник інституту 1982 року Михайло Москаленко». Нагадаємо читачам і ці рядки. «Білий лебедю мій... вже буланий копитами дзвонить, І дванадцять колон твоє мудре ледіють чоло. Я від тебе у вирії беру і науку, й тепло. Перед світлим обличчям твоїм поскилялися крони».

Тему Ніжина О. Ющенко поглиблює в інших своїх віршах, зокрема в поезії «Ніжин»: «Я знову тут! Привіт, дуби і клени! // Ідуть студенти. Їх пісні звучать... // І Ніжин радісно вітається до мене, – // Як з ним розмову стрічну розпочать?» У вірші «Шевченко в Ніжинському ліцеї» поет разом з Тарасом ходить вулицями древнього міста, зачарований тихим вечором і зоряним небом, любово річечкою Остер з яворами та осоками:

*... Іду над річкою. Здається,
Сплесне хвилями Остер.
Розповість про вічне серце,
Про Тараса, що не вмер.
«Не пускають в хату зорі...»
По Тарасовім сліду
Під старезні осоки
Влюбім Ніжині іду...*

О. Ющенко написав чимало віршів, есе, спогадів, героями яких були ніжинці: «Видатна актриса, яка над усе любила Україну Марія Заньковецька, відомий художник, співець Поліського краю Сергій Шишко, знаний фотомайстер і кінорежисер Іван Довгоброд, підпільник, письменник і педагог Микола Шуст, ректор університету академік Федір Арват, літературний критик, письменник Павло Сердюк та інші. Багато віршів поета були опубліковані у місцевій газеті «Більшовик Ніжинщини», «Під прапором Леніна», «Ніжинський вісник», зокрема, «Спогад про Ніжин», «Мелодія листка», «Заньковецька», «Марія біля озера», «І терен, і тернистий шлях» та інші. Ніжинська преса та університет відгукувалися на ювілейні дати Олександра Ющенка, запрошували на свої свята. Починаючи з післявоєнних часів і до початку XXI століття, він був частим нашим гостем. В останні роки у лютому 1997 р. він був на відкритті меморіальних дощок славним випускникам інституту Юрію Збанацькому та Євгену Гуцалу, у травні і вересні 2000 р., коли відзначали 125 років філологічному факультету та 180-річчя Ніжинської вищої школи та інших заходах. Кожного разу він виступав з проникливим, глибоко проникливим словом, сповненим поваги і любові до своєї альма матері, до ніжинського краю. Він був лауреатом премії П. Тичини «Чуття єдиної родини», премії імені М. Коцюбинського та інших, а також багатьох державних відзнак не лише України, а і братніх держав.

Душею він завжди був з Ніжинською вищою школою, радий був, що інститут став університетом, вітав нас з цією подією.

На святкуванні 200-річчя Гоголівського вишу. Володимир Мордань, Григорій Самойленко, Олекса Ющенко

В останні роки О. Ющенко тяжко хворів, але тримався, продовжував працювати («Я хворію, але не здаюсь»), – писав він у одному з листів.

У 2008 р. відзначали 90-річчя від дня народження поета. В університеті була проведена конференція, присвячена його творчості. У листі від 7.01.2008 р. він писав:

«Шановний Григорію Васильовичу!

Ви мене зворушили, схвилювали своїм листом і надісланими чисельними відгукками студентів славного Ніжинського університету про мою творчість, присвяченими конференції до мого 90-річчя. Ясна річ, дякую Вам щиро, бо розумію, скільки треба було дати Вами організації, влаштування такого широкого обговорення.

В програмі конференції бачу аж десять виступів – відгуків про мою творчість. Тут і Ваше проникливе слово як доктора філологічних наук, завідувача кафедри світової літератури і культури і ряд розмаїтих перших досліджень студентів стосовно моєї творчості – згадано і чернігівську пору, нариси мої про видатних митців, літераторів, працівників культури в книгах «В пам'яті моїй» та в «Безсмертниках». І навіть згадані теми про кохання в моїй ліриці. Всебічне дослідження, що підкріплене виступами про пісні на мої слова і про гумор. Як би хотілося мені побувати на цій конференції! Я б подякував всім присутнім на ньому. Я, на жаль, нездужаю, то й не міг би приїхати до Вас не гостем, а ніжинцем!

Хочу передати для бібліотеки Вашої свої нові книги, їх чимало. Тут і великі, «важкі», менші. Коли б хтось приїхав до мене, я б їх передав – для цього вкладаю свою візитку. А тим часом надсилаю кілька газет, що стосуються ювілею (– і журнали, щоправда, в одному екземплярі). Моє 90-річчя відбулося в престижному домі Філармонії столичної, яку не часто дають для ювілеїв.

Вдячний Вам і за надіслані фото вставки. Я радий, що дали фото з професором і поетом М.П. Сайком – я видав його збірку віршів свого часу, коли він був забутий. Обнімаю Вас, дорогий трудівниче науки, літератури.

Ваш Олекса Ющенко.

*Уклін нашій альма матері! Уклін вічному Гоголю!
P.S. А це фото з мого ювілею».*

Ось таким і залишився у нашій пам'яті поет-пісняр, поет-трудівник, який ніжно любив свій Ніжин і свою альма матір.

Самойленко Г.В., професор, заслужений діяч науки і техніки України

Свято кіберспорту в НДУ

Нещодавно у нашому місті під егідою Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя вперше відбулося змагання по комп'ютерній грі Дота 2. Це було незабутнє свято кіберспорту.

Гравці з Ніжина, Чернігова та Києва зібралися в одному місті для того, щоб виявити сильнішого. У кожній команді було 5 гравців, а на самому турнірі взяло участь 8 команд! Організаторами турніру була підібрана оптимальна система, за якої усі команди зіграли б на Лані* хоча б одну гру.

Також унікальним моментом нашого турніру було те, що прямо на місці проведення розташувалась і студія, яка займалася коментуванням та аналізом турнірних матчів. Весь цей процес транслювався на стрім, який виводився у мережу Інтернет.

Розміщення гравців на турнірі було досить комфортним: на першому поверсі були глядачі, які мо-

гли пограти в більярд, консолі та ін. На другому ж поверсі знаходилися гравці, саме там відбувалися їх баталії.

Транслювався турнір на великій плазмі на першому поверсі, всі глядачі могли у зручних для них умовах дивитися за грою команд, та за роботою аналітиків, також на стрімі транслювався контент записаний спеціально до турніру, це інтерв'ю, відеопрезентації команд, та кращі моменти з кваліфікацій.

Команди, які вибули з турніру програвши першими, не квапилися залишати місце проведення, а навпаки залишалися підтримуючи інших, відпочиваючи на першому поверсі, та дивлячись трансляцію.

За результатами турніру у фіналі зішлись дві команди Team Vovan (Чернігів) та Next Generation Team (Київ). Їх гра проходила до двох перемог! До речі за команду NXG (Київ) грав гравець саме з Ніжину! В результаті Київський колектив переміг своїх суперників у фіналі з рахунком 2:0 і зайняв перше місце у нашому змаганні.

Далі відбулося нагородження та процес привітання переможців. Команда Next Generation Team (Київ) отримала 1000 грн. та відповідний чек, що означав лише одне, вони переможці першого сезону Кіберспортивної асоціації НДУ!

Також протягом турніру ми проводили різноманітні конкурси і отримали декілька переможців.

Взагалі турнір вийшов досить домашнім і приємним для гравців та всіх, хто завітав на нього. Усім сподобалося місце проведення, так як там було майже все, що необхідно для відпочинку та розваг.

Дякуємо усім, хто займався організацією, підготовкою та проведенням цього турніру. Це було відмінно, і тепер гравці чекають другого сезону цього турніру!

ОБЛИЧЧЯ НОМЕРУ

Костянтина Мухомодеева добре знають студенти і викладачі університету. Костя навчався на природничо-географічному факультеті на біолога та практичного психолога. Спортom Костянтин займається з юнацьких років. Але на його спортивну долю випало важке випробування – хвороба, через яку тренування довелось зупинити. Але Костянтин знайшов у собі мужність перебороти біль та хворобу і продовжити тренування (до речі у 2015 році на конкурсній програмі «Містер НДУ» хлопець отримав титул «Містер мужність», встановивши свій власний рекорд з підняття штанги).

У 2016 році у Ніжині відбувся Перший щорічний фестиваль спорту, краси та здоров'я. У рамках фестивалю було встановлено рекорд України з присідання. Костянтин зробив 3020 присідань за 1 годину, тим самим встановивши рекорд України. До цього власний рекорд хлопця було 2013 присідань. Як і попереднє, так і цього річного досягнення було зафіксоване пред-

ставниками національного реєстру рекордів. Але на цьому хлопець не зупинився. Костянтин мріяв встановити ще один рекорд. Шлях до нього був дуже важкий, хлопець тренувався тричі на день. А вже наступного 2017 року за одну годину він зробив 4248 підіймань тулуба. Попередній рекорд становив 3700 разів.

Бажаємо спортсмену не зупинятися на досягнутому і йти вперед до встановлення нових світових рекордів!

ALMA MATER

Засновник – колектив Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Газета виходить українською мовою раз на місяць окрім липня і серпня. Обсяг 2 друк. аркуші.
Тираж 900 примірників.
Свідцтво про державну реєстрацію ЧГ 442-91ПР

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Голова редакційної ради – Олександр Забарний

Редактор: Анна Лебедева
Члени ради: Григорій Самоїленко, Віталіна Скороход, Анна Парубець

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: 16602, м. Ніжин Чернігівської обл., вул. Кропив'янського, 2, університет, новий корпус, кімната № 213, внутрішній телефон 10-39, email: almandu1982@gmail.com

Комп'ютерна верстка, набір та макетування:
Анна Лебедева
Коректор: Анна Парубець
Віддруковано у Видавництві НДУ імені М. Гоголя
Замовлення №51

* Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. * За точність викладення фактів відповідає автор.

* Редакції надано право редагувати й скорочувати матеріали. * При передрукуванні матеріалів обов'язково посилатися на газету "ALMA MATER"